



# Hui toca votar

Els 108 representants dels estudiants al Claustre de la Universitat de València s'elegeixen hui, dijous 30 de novembre. 27 candidatures s'hi presenten. Pàg. 5

## El rector Pedreño dimiteix

Andrés Pedreño va dimitir dimarts com a rector de la Universitat d'Alacant. Les pressions de la Generalitat sobre el parc científic expliquen la seua renúncia.



**Volíem tant a Lluch!** Moltes persones no pogueren entrar al Paranimf de la Universitat de València dijous de la setmana passada, durant l'homenatge que el món acadèmic va retre a Ernest Lluch, exprofessor de la Universitat, assassinat per ETA a Barcelona. L'acte universitari fou molt emotiu, mentre a Barcelona prop d'un milió de persones van recórrer els carrers de la ciutat en record del professor, exdiputat i exministre. Pàgs. 2, 3 i

### Premi de fotografia

La Delegació de Medi Ambient de la Universitat de València ha convocat el premi de fotografia *Mirar i veure*, que pretén cridar l'atenció de la societat sobre la degradació ambiental. Les imatges, per tant, hauran de reflectir aquest procés

de pèrdua del patrimoni natural per tal d'impulsar la sensibilitat social davant del problema. Pot participar-hi qualsevol persona sensibilitzada amb aquest tema. Hi haurà un primer premi de 125.000 pessetes, un segon de 100.000 i un tercer de 75.000. Fins al 15 de desembre es poden presentar els originals a la



Delegació de Medi Ambient, ubicada en el segon pis de l'edifici de l'Antiga Senda de Senent, número 11. Cada autor pot presentar fins a cinc fotografies. Les dimensions mínimes són de 18x24 centímetres, i les màximes de 40x50. Tota la informació del premi es pot obtenir trucant al telèfon 96 398 33 01.

## Homenatge al professor Lluch

Un moment de l'acte d'homenatge a Ernest Lluch al Paranimf.



# Paraules per damunt de les bales

Per damunt de les bales d'ETA que van acabar amb la vida d'Ernest Lluch, van ressonar les paraules. La Nau va ser la caixa de ressonància de les idees d'un home que va fer del dubte, del diàleg i de l'ofici de pensar una forma de vida. Dues mil persones es van congregar dijous passat a l'edifici històric de la Universitat per a homenatjar la seua trajectòria com a universitari i com a polític.

## REDACCIO

Uns minuts abans de l'homenatge universitari, els socialistes valencians van retre tribut, a la plaça del Patriarca, a qui havia sigut el seu company des de principis dels anys setanta. El secre-

tari general del PSPV-PSOE, Joan Ignasi Pla, va recordar la figura de qui fou ministre de Sanitat del primer Govern socialista i impulsor d'iniciatives legislatives tan importants com les que van permetre l'extensió de l'assistència a tota la pobla-

ció, o la regulació de la interrupció voluntària de l'embaràs. A l'acte dels socialistes es van sumar dirigents d'altres partits, com ara Joan Ribó (EU), Pere Mayor (BNV) i Eduardo Zaplana (PP), els quals van acudir també a l'acte de la Universitat.

El Paranimf es va omplir en un parell de minuts i centenars d'assistents van haver de seguir l'acte a través de la megafonia instal·lada al Claustre. Màximo Ferrando, degà de la Facultat d'Econòmiques de la qual Lluch va ser professor, va conduir l'acte. Al costat de la taula presidencial podia veure's una fotografia d'aquest, retratat a grandària natural en aquest mateix escenari a penes uns mesos abans.

Juli Peretó, vicerector de Cultura, va llegir la declaració aprovada per la mesa del Claustre el dia anterior en la qual es recordava com Ernest Lluch va estar vinculat a la nostra Universitat com a professor d'història del pensament econòmic en els anys setanta. "La relació acadèmica i personal amb la Universitat de València –digué Peretó– s'ha mantingut fins ara amb la imparició d'un curs de la Càtedra de

## n Salvador Almenar va recordar com molts actuals professors d'Econòmiques foren orientats per Lluch

Pensament Contemporani de la Fundació Cañada Blanch".

El professor Vicent Soler va fer un retrat emocionat i emocionant sobre la trajectòria valenciana d'aquest economista (text íntegre en la pàgina 4). Soler no pogué evitar qualificar els seus assassins com a "fills de la gran crueltat" i que al final del discurs se li trencara la veu i les llàgrimes li ennuvolaren la mirada. L'emoció amb prou forces continguda es va contagiar a tots els presents.

L'evocació de Salvador Almenar va tractar sobre les lliçons rebudes de Lluch com a estudiant i professor d'Econòmiques: "Lluch ens va ensenyar a fondre els nous resultats de la teoria econòmica, la història i l'anàlisi

social que estaven en les millors revistes científiques". "Al final –insistí Almenar– es pot comprovar com una part del currículum investigador dels principals professors d'economia de la Facultat, hui en diversos departaments, deu la seua orientació a l'impuls generós del professor Lluch". Almenar va fer referència a l'última lliçó que ens va donar: "la lliçó de la tolerància, el diàleg, la dignitat i la integritat personal. La darrera carta de Rilke-Lluch als joves poetes, que som nosaltres".

El rector Pedro Ruiz Torres va fer una crida (discurs íntegre en pàgina 3) al diàleg i a la unitat dels demòcrates nacionalistes i no nacionalistes com el millor homenatge a Lluch. A la mateixa hora, a Barcelona, davant d'un milió de persones, la periodista Gemma Nierga se saltava el guió del comunicat conjunt dels partits polítics i els deia als dirigents que ocupaven la primera fila: "Estic convençuda que Ernest, fins amb la persona que el va matar, hauria intentat dialogar; vostés que poden fer-ho, dialoguen, per favor".

# Estimava i admirava Ernest Lluch

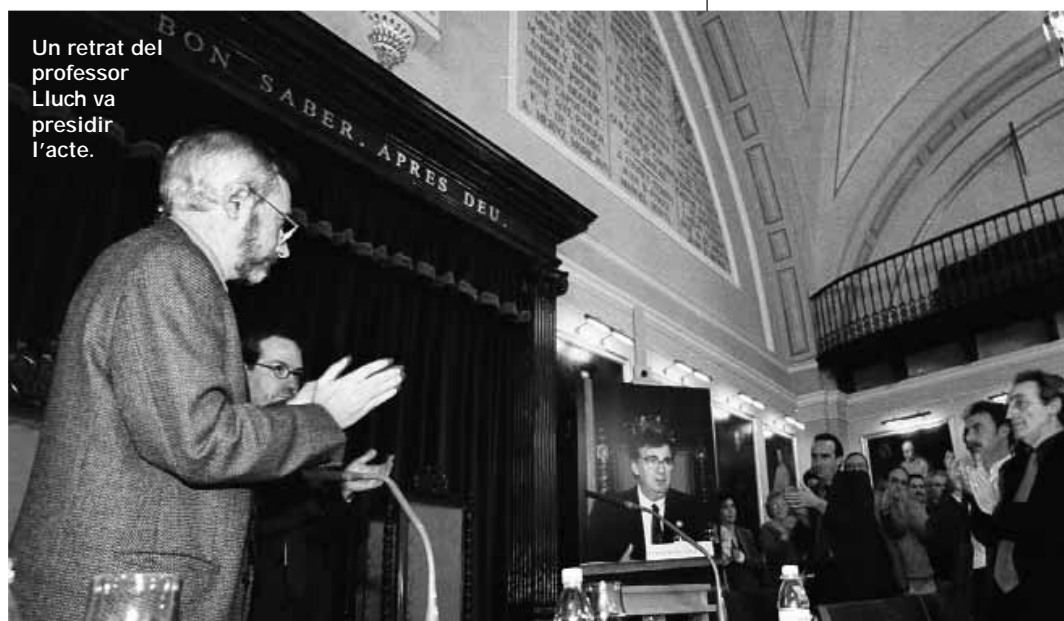
PEDRO RUIZ TORRES.  
*Rector de la  
Universitat de València*

Estimava i admirava Ernest Lluch des de fa molt de temps. Vaig començar a fer-ho pels primers anys de la dècada dels setanta, quan era estudiant. Vaig llegir aleshores el seu llibre *El pensament econòmic a Catalunya (1780-1840)*, que va ser, juntament amb *Catalunya dins l'Espanya Moderna* de Pierre Vilar i els treballs de Vicens i de Reglà, el meu primer contacte intel·lectual vertaderament important amb la història peculiar de Catalunya. A partir d'aquest moment, mai no he deixat d'estar pendent del que Ernest Lluch publicava. Les seues idees eren, i continuaran sent, un estímul constant en el món acadèmic. Des dels seus plantejaments sobre el que va anomenar "la via valenciana" i l'economia contemporània del País Valencià, fins als seus estudis sobre el segle XVIII, poques vegades una obra ha estat tan present entre nosaltres en la investigació i en el debat dels historiadors, dels sociòlegs i dels economistes. *Las Españas vencidas del siglo XVIII* i *L'alternativa catalana* són dos llibres molt recents d'Ernest Lluch que, de nou, irrompien amb força en un àmbit acadèmic sempre tan necessitat dels estímuls que periòdicament ell ens proporcionava. Però, a més a més, estaven també els seus freqüents articles d'opinió en la premsa diària, la seua veu en els programes de ràdio, la seua militància socialista amb una independència de criteri realment atípica. Estava, en fi, la seua posició valenta a favor d'una Espanya capaç de soterrar definitivament vells conflictes, capaç d'admetre el component plurinacional de l'estat que des de fa segles l'havia configurat, a favor d'una Espanya capaç de sustentar-se permanentment en el diàleg i en el reconeixement de la diferència. Una Espanya sense imposicions i exclusions, on els drets individuals i col·lectius fossen respectats en democràcia.

Era admirable l'energia vital que transmetia Ernest Lluch, el seu interès per tot el que tingués a veure amb l'ésser humà, des d'allò més transcendental a les coses més quotidianes. Era

admirable l'experiència que havia acumulat, la cultura àmplia i diversa que la seua intel·ligència mobilitzava en les ocasions més diverses, la seua enorme capacitat de treball. D'on treia el temps per desplegar tota aquesta activitat tan intensa i tan polifacètica? Aquesta és una pregunta que m'he fet més d'una vegada. A mesura que l'he anat coneixent més i millor en els darrers anys,

fessors que, amb idees molt diverses, es van significar en els anys setanta per la seua oposició a la dictadura, quan molt pocs professors s'atrevien a fer-ho. Vint-i-cinc anys després de la mort de Franco, és la violència d'ETA la que commou la nostra Universitat, una violència que té les seues arrels en l'època del franquisme i que un quart de segle de democràcia no ha sabut encara eradicar.



Un retrat del professor Lluch va presidir l'acte.

la meua admiració ha anat augmentant fins ahir mateix, quan després del seu assassinat encara vaig poder sentir per la ràdio un fragment de la seua intervenció en un míting electoral a Euskadi, adreçant-se als qui pretenien boicotejar-lo.

Ernest Lluch, després d'haver deixat de ser professor de la Universitat de València a finals dels setanta, hi va mantenir constantment una estreta relació, mitjançant un nombrós grup d'amics, deixebles i companys que creixia amb el temps. Enguany, fa menys d'un mes, havia tornat a fer classes en la nostra Universitat, convidat per la Càtedra de Pensament Contemporani que organitzen la Fundació Cañada Blanch i la Universitat de València. La seua presència quasi s'havia convertit en habitual en els actes que aquest mateix Paranimf recentment havia acollit. Ningú no podia imaginar-se que aquesta vegada la relació pogués interrompre's d'una manera tan inesperada i tan brutal.

L'assassinat d'Ernest Lluch a mans d'ETA és el tercer que afecta directament el món universitari valencià. Manuel Broseta, Francisco Tomás y Valiente i Ernest Lluch formaven part d'una generació de pro-

Deixem-nos de commemoracions triomfalistes, d'estratègies partidistes i d'actituds que només contribueixen a dividir els demòcrates. Amb aquestes actituds s'allunya constantment l'horitzó de la resolució d'un conflicte on cada vegada hi ha més i més víctimes innocents que en pateixen les conseqüències. El millor homenatge a Ernest Lluch que podem fer en aquests moments a la seua persona i al que representa és el diàleg i la unitat dels demòcrates, nacionalistes i no nacionalistes. Aquest és el millor homenatge a les seues idees, que són les idees que millor poden ajudar-nos a combatre l'actitud dels qui s'obstinan a perpetuar la divisió i la violència. Davant d'ells, nosaltres, des de la Universitat, continuarem recordant la qualitat humana i intel·lectual d'Ernest Lluch. Continuarem recordant la seua mirada, eternament jove, de persona sense lligams dogmàtics, darrere de la qual s'endevinava sempre el valor d'assumir el risc d'atrevir-se a pensar per un mateix, risc que des de l'època de la Il·lustració (l'època que tant l'atreia com investigador) s'ha convertit en el símbol de la raó i de la llibertat.

Gràcies, Ernest.

# Ernest Lluch contra el nazisme

JOSEP MARIA JORDAN GALDUF.  
*Catedràtic d'Economia Aplicada a la Universitat de València.*

Com la majoria dels economistes de les primeres promocions de la Facultat d'Econòmiques de la Universitat de València, vaig tenir la sort de ser alumne d'Ernest Lluch. En la petita aula del seminari d'Història del Pensament Econòmic, encara recorde la novel·la de Heinrich Böll

si més no a través de les seues intervencions radiofòniques setmanals a la SER. Un punt de vista gens simplista, a bon coneixedor d'aquella realitat. Partidari del diàleg, de l'apropament de posicions, de les solucions polítiques. Una posició molt respectada en general en la mateixa societat basca, fins i tot per nacionalistes que havien deixat ja HB. Per què l'ha matat ETA? Hi ha alguna explicació?

Només n'hi ha una: ETA ha assassinat Lluch perquè és un moviment nazi. El nazisme més pur i més dur. Una màfia pura i dura. No és simplement allò pitjor que ens queda del franquisme: és una forma extrema de perversió contra la llibertat i l'ésser humà. Quins fins es poden aconseguir amb aquests mitjans? Hi ha algun més sagrat que la persona humana?

Ens ho conten els professors de la Universitat del País Basc: se senten permanentment condicionats, amenaçats. Ens ho conten també els seus periodistes: s'hi troben coaccionats. La societat basca, en general, és presa del terror directe i indirecte que provoca una minoria sense escrúpols. Nazisme pur i dur. Ahir els directores i columnistes de diaris internacionals recolzaven els periodistes bascos amenaçats per ETA. També els universitaris de tota la Unió Europea hauríem de recolzar els ensenyants del País Basc.

Em dol en l'ànima la mort d'Ernest Lluch, mestre, company. I davant d'aquest assassinat inútil, dramàtic, com tots els d'ETA, em ve a la ment aquesta idea penetrant d'Emile Durkheim, formulada ja fa més de cent anys: "*Para que desaparezcan los asesinos será necesario que el horror por la sangre vertida se vuelva mayor en las capas sociales donde éstos se reclutan; pero para eso es necesario que se haga mayor en toda la extensión de la sociedad*".

*Opiniones de un payaso.* Què feia aquesta novel·la allí, entre tants llibres d'economia? Lluch s'interessava per tot, i ens ho transmetia als alumnes. Deixant a banda el seu caràcter, era un autèntic intel·lectual i un professor tremendament rigorós. Bé que ho sé jo per la forma estricta com va analitzar la meua tesi doctoral. Era l'any 1975, el mateix any que va morir Franco. Aquell any, Lluch va ser un dels deu empresonats d'Alaquàs i va obtenir el Premi d'Assaig Joan Fuster pel llibre *La via valenciana*, un estudi transcendent sobre la nostra realitat.

Això era fa vint-i-cinc anys. Qui ens anava dir aleshores tot el que ha esdevingut posteriorment? De sobra és coneguda la trajectòria de Lluch: catedràtic a Barcelona, diputat socialista, ministre de Sanitat i Consum, rector de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo... En una ocasió que vaig participar en un dels cursos d'aquella universitat, al Palau de la Magdalena, vaig tenir també l'oportunitat d'escoltar una conferència de Lluch. Tractava, curiosament, sobre les arrels socials del moviment etarra. No sabia aleshores que Lluch s'interessava i sabera tant sobre aquest tema. Després em va contar que tenia una casa a Sant Sebastià i que l'atreia força aquell món. Què no interessava a Lluch?

El problema del País Basc s'ha anat complicant amb el pas del temps. L'opinió de Lluch era ben coneguda,

**Curso de especialista en:**  
**PSICOLOGIA,  
PSICOTERAPIA  
Y ANÁLISIS  
INTEGRATIVO  
2001 / 2002**

*Presentación:*  
Se da Noviembre de 2000  
C/ de...  
a cargo de D. Pedro Galduf  
Colaboran:  
Colegio Oficial de Psicólogos del País Basc  
Pza. Poeta Vicenta Casu 4 B, Valencia

TRIBUNA

Homenatge al professor Lluch

# Ernest Lluch, un economista valencià

VICENT SOLER,  
23 novembre 2000

Obrir els diaris aquests dies posa la pell de gallina. Si sempre un assassinat és absurd, el d'Ernest Lluch ratlla l'absurditat més absoluta. Perquè si alguna cosa destaca en la polièdrica personalitat de Lluch, això era la seua infinita passió per la tolerància i el respecte al discrepant. Ara veig que això, afortunadament, és el que quedarà per a la història, perquè és el lloc comú de reportatges i comentaristes. Per damunt, fins i tot, d'altres virtuts com ara l'erudició, la bonhomia, la senzillesa de tracte i la curiositat insaciable per tot, que el feien, de debò, una persona com poques. Per això posa la pell de gallina pensar que, amb Lluch, s'han volgut matar els ponts de diàleg i d'entesa entre les parts del drama d'Euskadi.

En aquest sentit, els valencians tenim, però, un gran deute amb Lluch. En el curs 1970-71, procedent de la Universitat de Barcelona, on havia estat foragitat per motius polítics, s'incorpora al claustre de la Facultat d'Econòmiques de València, sent ja un dels deixebles predilectes del professor Fabià Estapé. Hi restarà pràcticament tota la dècada dels setanta, si bé en el curs 1976-77 trasllada la seua residència a Barcelona per motius familiars. Malgrat tot, difícilment pot qualificar-se de forçada l'estada a València. Lluch, professor i ciutadà, s'arrelaria, com pocs, a un País Valencià els batecs del qual els va fer seus des del primer moment i al qual se sentirà lligat per sempre més.

S'implica, fins al moll de l'os, en els moviments cívics i polítics valencians per la recuperació de la democràcia, la identitat nacional i l'autogovern. Una implicació que el portà a ser un dels principals protagonistes de la convergència de la socialdemocràcia valencianista en el PSPV i, també, que el dia de sant Joan del 1975 fóra detingut com un d'*Els 10 d'Alaquàs*, acusat per la policia del delictes de "luchar por el autogobierno del País Valenciano cuando se consiga la ruptura democrática".

Unes setmanes més tard, el mes d'octubre, amb un dictador lluint contra la mort amb l'ajuda del "equipo médico habitual", rebia el Premi Joan Fuster d'Assaig en la Nit dels Octubre, per l'obra *La via valenciana*. En el seu lacònic discurs d'agraïment per la concessió del premi confessà que estava molt content, però afegí: "Encara ho

estaré més si passa el que ha de passar". Els membres de la Brigada Político-Social (la policia política del franquisme) presents en pregueren bona nota. Quan l'any següent es publica el llibre, l'autor fa un esment especial dels seus companys de detenció a Alaquàs en les primeres pàgines.

En general, però, Lluch actuava com un incitador al pensament i la reflexió, com un revulsiu intel·lectual, tot gaudint de promoure el debat i la controvèrsia. Pocs quedaven indiferents davant seu. Era polèmic de mena i no s'estava de dir-ne la seua on calguera. En tot cas, va fer solc en el camp de la societat, però també –i sobretot– en el de la universitat valenciana. Els seus alumnes d'aleshores en poden donar bon testimoni. De fet, va esdevindre mestre d'alguns futurs professors de les facultats d'economia valencianes. Fruit d'aquest tarannà, els estudis particulars sobre l'economia valenciana gaudiran d'una empenta en el tractament i rigor de les aproximacions analítiques ben decisiva.

Potser l'aportació que millor simbolitza aquest salt qualitatiu és el llibre que acabem d'esmentar, *La via valenciana*. La seua importància rau tant en l'excel·lent contribució que suposa al coneixement de l'economia i la societat valencianes com en l'oportunitat de la seua publicació. El 1975 calia fer una passa per a superar el magre coneixement científic que teníem de l'economia valenciana, com també en els estudis merament descriptius. Lluch és ben conscient de tot això quan en una citació a peu de la pàgina 118 de la versió original del llibre escriu textualment: "No estem cobrint ara l'etapa de l'acumulació primitiva de capital de coneixements sobre el País?".

Sorpren ara, en la relectura de *La via valenciana*, l'important recull de recerques disperses i disperses, la majoria inèdites, i l'oxigenació teòrica que aporta en època tan primigènica de la maduració acadèmica de l'economia a Espanya. Definitivament –i el que és més important–, marca un camí tot significat un salt cap a anàlisis de major rigor i densitat teòrica. Treballs de recerca acadèmica i no acadèmica, tesis doctorals i de llicenciatura, ponències en encontres d'economia, memoràndums de les institucions econòmiques, treballs dels gabinets tècnics de les cambres de comerç, de les caixes d'estalvi o de qualsevol institució o empresa que es bellugava aleshores rebran l'empelt intel·lectual tàctic o explícit del llibre.

Sens dubte, amb *La via valenciana*



Vicent Soler saluda emocionat l'exrector Joaquín Colomer.

## Sens dubte, amb 'La via valenciana' s'inicia l'etapa de maduresa dels estudis sobre l'economia valenciana

s'inicia l'etapa de maduresa dels estudis sobre economia valenciana. La seua reedició, que els seus deixebles li vam demanar i que finalment ell va acceptar, un quart de segle després, és un gran encert des de moltes perspectives, però tal vegada una de les més interessants és que el lector podrà gaudir de nombrosos suggeriments reflexius i de recerca, alguns dels quals sonen a increïblement actuals. Començant pel títol, *La via valenciana* –tan togliattià, segons l'autor–, que ha fet fortuna en suggerir que cada país fa el seu propi camí en la Història i nosaltres, els valencians, no en som una excepció.

Aquest llibre demostra ben a les clares el tarannà del Lluch acadèmic, que en definitiva és el Lluch ciutadà. Perquè va saber iniciar el camí de la discrepància respectuosa i, fins i tot, cordial amb una altra persona de dimensió històrica per als valencians, Joan Fuster. Va saber exemplaritzar que la discrepància no ha de comportar necessàriament la demonització de l'altre. Eren els anys setanta i ell forjava uns estudiosos de l'economia a la facultat de València amb vocació de cremar etapes de rigor i

modernitat, com acaba d'explicar el professor Almenar. Eren anys tempestuosos per a l'acadèmia, però també per a la societat. Tanmateix, Lluch no va dubtar ni un moment que calia emprendre l'anàlisi rigorosa de l'economia valenciana, perquè aquesta era, entre altres, la seua obligació professional com a professor d'aquesta Universitat, malgrat totes les tempestes que ens envoltaven.

El resultat fou que *La via valenciana* revisava a fons els plantejaments econòmics continguts en *Nosaltres els valencians*, de Joan Fuster. Però, a diferència de l'espectacle contra la intel·ligència que suposava el antifusterianisme segregat des del règim, que es desbocaria durant la transició en una de les mostres d'intolerància més greus en tota Espanya, Lluch ho fa des de l'admiració per la feina feta per Fuster en moments en què pràcticament no se sabia res sobre el nostre País.

Aquesta és una altra de les grans lliçons de l'Ernest Lluch i de la qual els valencians ens hem ben beneficiat. Contra el dogma, no un altre dogma, sinó la discussió enriquidora i el debat sense prejudicis. Ell fou mestre de molts de nosaltres per això, per a ensenyar-nos a ser uns revisionistes conspicus, impenitents. A lluitar contra el panxamentisme intel·lectual de què estava farcida la societat valenciana d'aleshores, en totes dues bandes, per la seguretat dels dogmes de referència.

La valencianitat de Lluch és, per tots aquests motius i tants d'altres, incontestable. Caldria cridar-ho ben fort: Ernest Lluch tenia passió no només per la seua Catalunya nadiua i pel seu Euskadi d'adopció, sinó també pel país dels valen-

cians que sempre portava en el cor. En el cor perquè la seua estada entre nosaltres el va marcar per sempre. Mai no va perdre el contacte i, sobretot, sempre va mostrar especial preocupació per com anava concretant-se la transició democràtica per aquestes terres i com avançàvem en la nostra pròpia autoestima com a valencians.

Però no eren només les grans coses, els grans assumptes que el lligaven a nosaltres, era allò més quotidià, aquells arrossos que devorava en lloc de menjar, aquell registre lingüístic tan valencià que adquiria en parlar amb algú de nosaltres, aquelles passejades infinites pels carrers de la ciutat per a empeltar-se de les seues pedres i les seues gents.

Lluch va estimar aquesta terra, com canta el poeta, i la va estimar fins a l'últim alè de la seua vida. Estic convençut que el seu últim article fou el que sortosament va poder enviar a la redacció d'*El País* de València abans que ens l'arrabassaren els fills de la gran crueltat. Diumenge passat, el discutíem en una llarga conversa telefònica. Un article que entrava de ple en les difícils interpretacions i revisions postfusterianes de l'economia i la societat valencianes, però que té un títol que parla per si mateix: *També ens equivoquem*.

Un títol que sintetitza magníficament la manera de ser d'eixe enamorat de la veritat, d'eixe apassionat del discurs rigorós, d'eixe universitari pletòric de saviesa i de modèstia, d'eixe ciutadà militant de la tolerància. Però també d'eixe economista valencià que, per sempre, molts portarem en el cor com ell ens portava a tots nosaltres. Seguir el seu exemple serà, sens dubte, el nostre millor homenatge.

ELECCIONS

LLISTA COMPLETA DE LES CANDIDATURES QUE ES PRESENTEN

# 27 llistes per a 108 representants dels estudiants

Hui toca votar. Els estudiants de la Universitat de València poden triar entre 27 candidatures per a nomenar els seus representants al Claustre, el màxim òrgan de govern de la institució acadèmica. Durant tot el dia estaran obertes les urnes en els diversos centres. Aquesta és la llista completa de candidatures i els centres on es presenten.

Candidatures	FISIO 1	INF 1	MAG 3	CAFIE 1	BIOL 5	MATE 2	SOCI 8	DRET 15	ECON 18	FARM 7	FILOL 8	FILOS 7	FISIC 6	G <sup>a</sup> H <sup>a</sup> 9	MED 6	PSICO 7	QUIM 4
ABACO																	
ACED - CAI																	
AEd'I - Ad'E																	
AEL - Ad'E																	
AEN																	
AEN - CEPC																	
AEP - Ad'E																	
AIQUV																	
AULA 2000																	
AVEO																	
BEA - L'APLEC																	
BIO'99																	
CAMPUS JOVE																	
CEI																	
CES																	
C. IND. PER MED.																	
C. ELS 4 GATS																	
DI - CAI																	
EDUKA																	
ForMa - AVEF																	
FORO EST. 21																	
INTELEC																	
ITACA-L'APLEC																	
PIE																	
R. UNIVER.																	
TEV																	
VAL. UNIV.																	

IN MEMORIAM

## Fins a sempre, Robert

La passada setmana va morir Roberto Leiva Alfaro -Robert, com ell deia-, estudiant de Filologia Francesa que freqüentava les aules de la Facultat de Filologia des de fa uns tres anys. No era un diuitanyer, sinó que venia des d'una formació espanyola en l'exili parisenc de les generacions republicanes, amb una personalitat ja formada, però terriblement curiosa davant del saber en general, la literatura i la llengua, franceses en particular: tot allò que li permetera assentar i expressar les modalitats del sensible de la seua persona. Va ser un estudiant responsable, respectuós amb els seus companys i els seus professors; delicat, detallista, que no es vantava en cap moment de la seua faceta artística. Per tot això es féu d'estimar, *malgré lui*, perquè era terriblement senzill, modest i fins i tot a vegades exageradament tímid. A tots els professors de la titulació de Filologia Francesa ens ha aportat alguna cosa: moments intensos de discussió a l'hora de triar un tema de treball, tot expressant els seus



dubtes, les seues creences, els seus plantejaments, les lectures que descobria més enllà de les mínimes exigides, revelant així la seua passió per alguns temes de literatura que el feien vibrar. Un apassionat de la cultura en general. Es va implicar d'una manera molt particular en la vida universitària: fou elegit com a representant de diversos cursos i intentà sempre portar amb dignitat una funció àrdua, aprenent fins al sofriment com fer-ho el millor possible. Però també és necessari recordar l'alegria amb la qual participava en totes les activitats organitzades pel Departament (congressos, conferències, etc.), amb una eferescència extraordinària. És esgarrifós haver de parlar d'algú en passat. La mort l'ha arrancat massa prompte de la

seua família, dels seus amics, dels seus companys, dels seus professors: tenia encara per davant molt de camí a recórrer. Els professors de Filologia Francesa li volem retre un emocionat homenatge: fins a sempre, Robert.

*Dolores Jiménez.*  
En nom de tots els professors de Filologia Francesa. Departament de Filologia Francesa i Italiana.

## Al nostre company Robert

Ens en recordarem sempre de tu, de la teua entrega, de la teua companyonia, del teu somriure i de les teues ganes de viure. Ens has deixat un buit que no entenem i que no podem omplir. Com oblidar el teu amor per l'art -eres un artista-, el teu cabell, la teua bufanda, el teu abric llarg, el teu interès per la cultura? Per a nosaltres continues ací i continuaràs formant part de nosaltres. Gràcies per tot. Et retrem homenatge aquest divendres, 1 de desembre, al Saló de Graus de la Facultat de Filologia. A les 11 hores.

*Els teus companys.*

**BESTIAS** con Sumos  
reserva tu mesa!!! 96 367 09 56  
Ave. Mariscal Soto, 14 (Frente Puerta de Valencia) • 46024 VALENCIA

TU COMIDA Y CENA DE EMPRESA MAS DEVERTIDA  
**GRAN CENA FIN DE AÑO CON COTILLÓN**  
**5.000 PTS**

**A.D.D.**  
Desde las 23:00 h. y hasta que tú quieras  
con tu mejor música y ambiente  
C/ Ángel Canals, 10 (Linda a Tercera Avenida - Plaza del Inglés) • 46100 València • Tel: 96 331 78 68

**Entro 01**  
La única delimitada por el tiempo, espacio y estilo.  
Escuela del Actor  
0216671991  
**Noviembre 00**  
Escuela del Actor de Valencia. Pases Expressos  
Reservar el 96 331 78 68 o en el 0216671991  
Escuela del Actor de Valencia  
www.entro01.com

**Nou DISE**  
digital <http://www.uv.es/~noudise>

**NO SOM RES DIT I FET**



**B EQUES**

**PREMI VÍCTOR MENDOZA 1999-2000**

**Les convoca:** L'Institut d'Estudis Econòmics.  
**Objecte:** Premi i accés a la millor tesi doctoral que aborde els conceptes sobre defensa del mercat i llibertat econòmica.  
**Termini:** 30 de desembre.  
**Dotació:** Un premi de 500.000 pessetes i dos accés a 50.000 pessetes cada un.  
**Més informació:** Telèfon: 91 782 05 80.

**BECA PREDOCTORAL D'INVESTIGACIÓ**

**La convoca:** La Unitat de Micologia Aplicada del Departament de Tecnologia dels Aliments de la Universitat de Lleida.  
**Objecte:** Una beca per al projecte europeu *Rapid detection of microbial contaminants in food products using electronic nose technology*, sistema de detecció precoç de l'alteració microbiana dels aliments.  
**Destinatari:** Ciutadans de la UE amb titulació d'enginyer agrònom o llicenciats en Tecnologia dels Aliments, Biologia, Veterinària, Farmàcia o Bioquímica.  
**Termini:** 15 de desembre.  
**Dotació:** 1.500.000

pessetes anuals.  
**Més informació:** Telèfon: 907 70 25 35. A l'adreça de correu electrònic vsanchis@tecal.udl.es

**PREMI D'INVESTIGACIÓ**

**El convoca:** La Direcció de Relacions Internacionals i Publicacions del Consell Econòmic i Social.  
**Objecte:** Treballs d'investigació sobre la *Immigració: mercat de treball i protecció social a Espanya*.  
**Destinatari:** Investigadors o equips que presenten un projecte d'investigació sobre aquest tema.  
**Termini:** 30 de desembre del 2001.  
**Dotació:** 5 milions de pessetes.  
**Més informació:** Al DISE. Telèfon: 96 386 40 40.

**DOS PREMIS D'INVESTIGACIÓ CULTURAL FRANCESC DE BORJA MOLL**

**Els convoca:** L'Institut Menorquí d'Estudis.  
**Objecte:** Contribuir a consolidar la llengua i la cultura.  
**Destinatari:** Projectes d'investigació referits a Menorca i vinculats a les ciències socials i a la història, respectivament. L'estudi ha d'estar redactat en llengua

catalana i tindre una extensió mínima de 130 pàgines.  
**Dotació:** Dos premis de 400.000 pessetes cadascun.  
**Termini:** 12 de desembre.  
**Més informació:** A l'Institut Menorquí. Telèfon: 971 35 15 00.

**36 BEQUES DE POSTGRAU A EUROPA I ALS EUA**

**Les convoca:** Caja de Madrid.  
**Objecte:** 36 beques de formació de postgrau a universitats i centres d'investigació de la Unió Europea (exclosa Espanya) i dels Estats Units en matèria de Dret Polític i Constitucional.  
**Destinatari:** Titulats superiors amb títol expedit per una universitat espanyola o estrangera (reconeguda a Espanya) amb data de final d'estudis de juny del 1995 o posterior.  
**Dotació:** Màxima de 8 milions.  
**Termini:** 7 de març del 2001.  
**Més informació:** A Caja Madrid o al DISE (96 386 40 40).

**AJUDES A PROJECTES CULTURALS D'ESTUDIANTS**

**Les convoquen:** El Vicerectorat d'Estudiants i el Patronat Cinc Segles

de la Fundació General de la Universitat de València.  
**Objecte:** Ajudes per a projectes i activitats culturals realitzats per associacions, grups i col·lectius d'estudiants que es duguen a terme en el si de la comunitat universitària.  
**Destinatari:** Grups, AdR, col·lectius i associacions d'estudiants pertanyents a la Universitat de València.  
**Termini:** 14 hores del 18 de desembre.  
**Dotació:** El total de les ajudes serà d'un milió i mig de pessetes, però l'ajuda màxima als projectes seleccionats serà de 500.000 pessetes.  
**Sol·licituds:** L'imprès es recollirà a les seus del CADE.  
**Més informació:** 96 398 31 09.

**PREMI D'ASSAIG SIMON BOLIVAR**

**La convoca:** John Baines Institute.  
**Objecte:** Assaig amb el tema *Moral: valores para el mundo actual*.  
**Destinatari:** Estudiants universitaris de segon i tercer cicle de Filosofia i llicenciats o doctors en Filosofia a universitats espanyoles i americanes hispanoparlants.  
**Termini:** 15 de gener del 2001.  
**Dotació:** 500.000 pessetes.

**CURSOS**

**FESTES I TRADICIONS LUDIQUES: OCI I TURISME**

**Organitza:** Fundació Cavanilles d'Alts Estudis Turístics.  
**Duració:** 14 i 15 de desembre.  
**Termini:** Fins que resten places.  
**Preu:** 3.500 pessetes per als estudiants i 9.000 per a la resta.  
**Lloc:** Saló d'Actes de la Biblioteca Gregori Maians. Campus dels Tarongers.  
**Més informació:** A la seu de la Fundació Cavanilles. Telèfons: 96 386 47 10/11.

**AVANTGUARDA I REVOLUCIÓ. LA TRAJECTÒRIA ARTÍSTICA DE JOSEP RENAU**

**Organitza:** Patronat Martínez Guericabeitia.  
**Duració:** 27 i 30 de novembre, 4, 11 i 14 de desembre. Els dilluns i dijous de 10 a 12 hores.  
**Termini:** Fins que resten places.  
**Crèdits:** 1 (10 hores).  
**Preu:** 5.000 pessetes i 3.000 per a la comunitat universitària.  
**Lloc:** Centre de Documentació d'Art Contemporani. Facultat de Psicologia, tercera planta. Av/Blasco Ibáñez, 21 bis.  
**Més informació:** Al Patronat Martínez Guericabeitia. Telèfon: 96 398 30 58.

**TELEDOCUMENTACIÓ PER A HISTORIADORS DE L'ART**

**Organitza:** Patronat Martínez Guericabeitia.  
**Duració:** 11, 13, 14, 18 i 20 de desembre. De 19 a 21 hores.  
**Lloc:** Facultat de Filosofia. Aula d'Informàtica 1, primera planta. Av/Blasco Ibáñez, 30.  
**Termini:** Fins que resten places.  
**Preu:** 3.000 pessetes per a la comunitat universitària i 5.000 per al públic en general.  
**Crèdits:** 1.  
**Més informació:** C/de la Nau, 2. Telèfon: 96 398 30 58.

**INTERVENCIÓ SOCIOPEGAGÒGICA PER A POTENCIAR L'ENTRENAMENT I MILLORA D'HABILITATS SOCIALS**

**Organitza:** Servei d'Extensió Universitària.  
**Duració:** 1, 9, 15, 16, 20, 21 i 22 de desembre. Dia 1, de 13 a 17 hores; la resta, de 15 a 19 hores.  
**Preu:** 15.000 pessetes per a la comunitat universitària, 20.000 per al públic en general.  
**Inscripcions:** Telèfon: 96 386 41 00. Ext.: 2007.

**CURS D'ANIMADORS DE TEMPS LLIURE**

Curs de 400 hores amb pràctiques de 15 dies en un campament/alberg i 6 mesos en una Associació Juvenil de Temps Lliure. Imprescindible títol de monitor de Centres de Vacances o acreditar experiència mínima de 2 anys.  
**Organitza:** Escola Valenciana d'Aire Lliure.  
**Reunió informativa:** Dimarts 12 de desembre a les 20 hores.  
**Duració:** Del 9 de gener al 8 de març del 2001.  
**Més informació:** infocev@retemail.es

**LA DONA A L'ISLAM**

**Organitza:** Càtedra de les Tres Religions.  
**Duració:** De l'11 al 13 de desembre. De 16:30 a 19:30 hores.  
**Lloc:** Per determinar.  
**Preu:** 5.000 pessetes per a la comunitat universitària, 7.000 per al públic en general.  
**Crèdits:** 1 de lliure opció.  
**Més informació:** C/Ciril Amorós, 54-56. Telèfon: 96 351 08 64.

**QUI POT SER EMPRESARI?**

**Organitza:** Adeit. Càtedra de Cultura Empresarial.  
**Duració:** Del 23 de febrer al 25 de maig del 2001.  
**Termini:** 10 de desembre.  
**Preu:** Gratuït.  
**Més informació:** Telèfon: 96 351 06 63.

**DANSA PER A XIQUETS, AEROBIC INFANTIL I TALLER DE MOVIMENT CREATIU EN ANGLÈS**

Cursos d'esports per a xiquets de 5 a 7 anys (dansa), de 8 a 12 (aeròbic i taller de moviment) de la Universitat de València, amb la coordinació d'Amparo Montesinos.  
**Organitza:** Servei d'Educació Física i Esports.  
**Lloc:** Pavelló Universitari. C/Menéndez Pelayo, 19.  
**Més informació:** Telèfon: 96 398 32 45.

**LA MEDITERRANEA. LA FRONTERA SUD DE LA UNIO EUROPEA**

**Organitza:** Patronat Sud-Nord de la Universitat de València.  
**Duració:** Del 18 al 21 de desembre.  
**Termini:** Fins el 15 de desembre.  
**Preu:** 5.000 pessetes.  
**Lloc:** Per determinar.  
**Crèdits:** 1 de lliure opció.  
**Més informació:** C/de la Nau,

Para navegar por la red y no naufragar en el intento, ven a nuestras...

**Salas de Navegación**

**Quisiera**

Tarifa Plana desde 80 ptas. la hora

Salas de Navegación

Dr. Vicente Zaragoza, 45. 46020 Valencia. Tel. Fax: 902 147 147. E-mail: internet@quisiera.es

## FISICA

## Dos professors i dos alumnes, premiats per un experiment

## ENCONTRE

D'esquerra a dreta,  
Benito Gimeno, Manuel  
Vegara, Miguel Ángel  
Sanchis i Iván Martí.



A l'escola hem après que la velocitat de la llum és de prop de 300.000.000 m/s. A més, hi ha diverses formes de mesurar-la, però les més habituals es basen en aparells òptics a través dels quals s'estableixen distàncies i es calcula el temps que la llum tarda a recórrer-les.

AMANDA GASCO

Fins ací no hem desvelat cap secret. Però dos alumnes i dos professors de la Facultat de Física sí que han posat en marxa una idea que en el seu camp és ben original: mesurar la velocitat de la llum en el buit per mitjà d'un circuit ressonant. La seua originalitat rau en el fet que mai abans no s'havia calculat la velocitat de la llum fent ús de les propietats elèctriques d'un circuit.

La idea els rondava pel cap a Iván Martí i a Manuel Vegara fa un parell d'anys. Els dos estudiaven primer de Física i parlaren sobre el tema amb el professor de Física Teòrica Miguel Ángel Sanchis. Aleshores també va entrar en joc el professor Benito Gimeno, especialista en electromagnetisme, i els quatre començaren a elaborar un projecte sobre una qüestió apassionant, ja que, com afirma Sanchis, "la llum ha tingut i té connotacions que van més enllà de la física i per això és una qüestió tractada en matèries com ara la literatura o la filosofia. No hi ha cap senyal més ràpid que la llum en tot l'u-

## Èxit a la velocitat de la llum

nivers i això ha generat moltes elucubracions".

Per tal d'explicar el treball, Sanchis assenyala: "Es pot establir una analogia entre el nostre aparell i un aparell de ràdio, perquè els dos es basen en un circuit anomenat LRC. Quan sintonitzem una ràdio, el que fem és que l'aparell entre en ressonància amb l'emissora que busquem, és a dir que trobe la freqüència per la qual emet una emissora concreta. Escollirem diverses emis-

□  
**Iván i Manuel volen mesurar la velocitat de la llum en altres medis, com el plàstic o el vidre**

sores que simulàvem amb un generador de corrent. El generador ens permetia observar les oscil·lacions per a detectar les freqüències. La velocitat de la llum es trau a partir de la realització d'unes operacions amb les diferents freqüències obtingudes".

La pràctica ha estat valorada i ha obtingut diversos reconeixements. L'any passat la presentaren al Premi Rotary, que concedeix el Club Rotary de València, i guanyaren. A més, la pràctica va ser exposada en la Reunió Biennal de la Reial Societat Espanyola de Física al Palau de Congressos. Animats per la bona acollida del treball, pensaren que valia la pena presentar-lo al concurs *Física en Acció*, fruit d'un projecte europeu de divulgació de la física que es va celebrar a Donostia. "Amb uns matisos, aconseguirem que la pràctica fóra més interactiva, així els mateixos participants en les jornades de Sant Sebastià mesuraren la velocitat de la llum amb el nostre aparell", assegura Sanchis. El projecte va ser un dels vint seleccionats per a estar present en la Setmana Europea de la Ciència i la Tecnologia celebrada al Laboratori Europeu de Física de Partícules (CERN), a Ginebra. Això ha permès que passaren per l'estant del projecte comissaris europeus i físics de tot Europa. Aquesta experiència és un treball de divulgació dissenyat per a interessar els estudiants i és possible que es convertisca en un exercici que realit-

zen els alumnes a la facultat. Segons el professor de Física Teòrica, "seria una pràctica molt enriquidora, perquè inclou molts coneixements interdisciplinars".

Sembla que hi ha una tendència entre els estudiants actuals a dirigir-se cap a disciplines molt especialitzades, com ara física de l'aire o física del mar. Manuel Vegara es mostra rotund quan afirma: "És que està tot massa parcel·lat. Poques vegades s'ha vist que un físic teòric entre en el camp de la física aplicada o a l'inrevés". En aquest sentit, el projecte que ells han realitzat també és una mica excepcional, ja que barreja aspectes d'òptica, corrent altern, ressonància, etc.

El tema de l'especialització excessiva preocupa molt a Sanchis. "Ens podem convertir en bàrbars especialistes i es pot donar el cas d'un físic que sap molt de circuits però ni sap ni vol saber res sobre la velocitat de la llum. És un error, perquè idees combinades poden ser molt fructíferes". No és massa habitual que els alumnes i els professors cooperen en un projecte. Iván i Manuel reconeixen que l'experiència ha valgut la pena: "Des d'un principi, la idea ens va apassionar i, quan comprovàrem que amb els coneixements del primer curs podíem construir un aparell demostratiu, que amb una bobina i un condensador podíem extraure la velocitat de la llum, ens en quedàrem meravellats". Però sobretot estan d'acord que amb exercicis com aquest s'assimilen millor els conceptes. "Quan intentes dissenyar tu el guió d'una pràctica a través d'un treball en equip, el coneixement és molt més ric", explica Manuel.

## Simpòsium sobre la cultura 'xicana'

REDACCIO

La Universitat de València ha celebrat un simposi amb el títol *L'experiència xicana: cultura, economia i política de la comunitat mèxico-americana als Estats Units*. L'encontre ha estat organitzat junt amb el Centre d'Estudis Xicans de la Universitat de Califòrnia a Los Angeles i les universitats de Sevilla i Granada, i tenia com a objectiu promocionar tant l'herència cultural xicana als Estats Units com el desenvolupament dels estudis xicans a Espanya.

A través d'aquesta iniciativa s'ha buscat la creació d'una xarxa de contactes de caràcter acadèmic que facilite l'estudi i la investigació de l'herència cultural hispana.

La trobada s'ha celebrat des del 27 fins el 30 de novembre. El Centre d'Estudis Xicans ha coordinat esforços entre les universitats esmentades mitjançant la creació d'una plana web en Internet. A través d'aquest intercanvi cultural entre Espanya i els EUA serà possible expandir el coneixement mutu de les dues experiències històriques i es facilitarà un futur de cooperació.

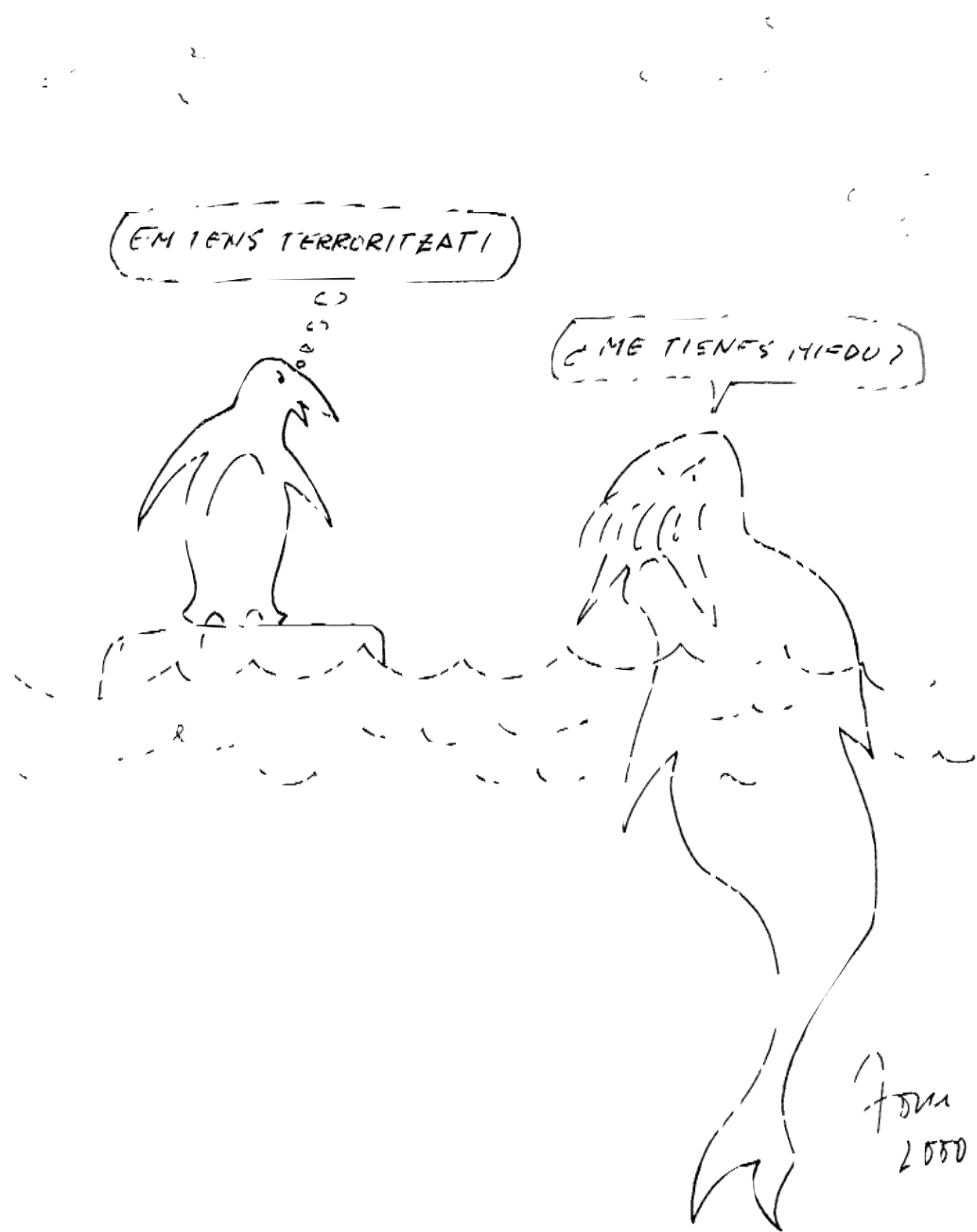
## CONGRES

### Publicades les actes sobre la universitat a Iberoamèrica

REDACCIO

La Universitat de València ha presentat les actes del Congrés Internacional sobre la Universitat Iberoamericana que es va celebrar a València en octubre del 1999, organitzat pel Departament de Dret Constitucional i coordinat per Antonio Colomer, president del Consell Espanyol d'Estudis Iberoamericans. La presentació s'ha fet aquesta setmana i s'hi ha comptat amb l'assistència de Colomer i dels professors Remedios Ferrero i Vicente Graullera. Els dos volums mostren el valor qualitatiu de les jornades celebrades dins del marc dels actes commemoratius dels Cinc Segles de la Universitat.

**L'ANIMALADA DE TONI MESTRE**



▲ Toni Mestre, el periodista pioner de la ràdio en valencià, revela en **NOU DISE** una de les seues facetes desconegudes: el dibuix. Dos personatges animals, un pingüí i una morsa, dialogaran cada setmana en **NOU DISE** sobre les coses de la vida. La secció, que hui comença, s'anomena *L'animalada de Toni Mestre*.

**Edita:** Universitat de València.  
**Vicerector delegat:** David Garcia.  
**Director:** Francesc Bayarri.  
**Consell de Redacció:** Remei Castelló, Ricard Huerta, Charo Álvarez, Alfons Cervera, Gonzalo Montiel i Manuel Peris.  
**Disseny i maquetació:** Tomás Gorriá.  
**Fotografia:** Miguel Lorenzo.  
**Tècnic de sistema:** Carlos Giraldós.  
**Correcció lingüística:** Agustí Peiró.  
**Administració i Serveis:** Nel·la Leal, Vicent Martínez i Mònica García.  
**Publicitat:** PB&A (C/Fresas, 17-baix, 46020. Telèfon: 902 147 147).  
**Redacció:** Gabinet de Premsa (C/de

l'Antiga Senda de Senent, 11, 46023).  
Tel.: 96 386 41 13. Fax: 96 386 41 14.  
**Correu electrònic:** Premsa@uv.es.  
**Nou DISE digital:**  
http://www.uv.es/~noudis.  
**Coordinació Nou DISE digital:** T. Gorriá.  
**Impremta:** Ediciones Bidasoa, S.A.  
**Depòsit legal:** V-1.612-1997.  
**ISSN:** 1138-0624.  
**Consell Editorial:**  
David Garcia, Carlos Pascual, Juli Peretó, Antoni Tordera, Pilar Sanz, Josep Lluís Barona, Josep Maria Jordan Galduf, Asunción Dobón, Francesc Bayarri i Manuel Peris.

**BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ**

Si estàs lluny de la Universitat però et continua interessant aquest món, **NOU DISE** et posa al dia. Només has d'omplir aquesta butlleta amb les teues dades i enviar-la, junt amb un xec de 1.500 pessetes (a nom d'Universitat de València-Dise), a: Gabinet de Premsa. Antiga Senda de Senent, 11, quart pis. 46023, València.

**Nom:** \_\_\_\_\_  
**Cognoms:** \_\_\_\_\_  
**Adreça:** \_\_\_\_\_  
**Població:** \_\_\_\_\_ **Codi Postal:** \_\_\_\_\_  
**Tel.:** \_\_\_\_\_ **C-e:** \_\_\_\_\_  
**NIF:** \_\_\_\_\_

**TAM-TAM**

**VENDES**

- n **Venc Vespino NLX.** Negra, en perfecte estat, amb tub Zero i altres accessoris. Preu: 60.000 pessetes negociables. Pregunta per Eloi als telèfons 96 375 74 58 i 600 75 63 84.
- n **Venc llibres de dret i filologia.** *Teoria de la argumentació jurídica*, de R. Alexy. Editorial CEC. Nou. Preu: 2.000 pessetes. *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*, de J. Cuenca. Editorial Tàndem. Nou. Preu: 800 pessetes. Telèfon: 96 359 98 81 (a partir de les 22 hores). Pregunta per Carmen.
- n **Venc llibres de Filologia anglesa.** Es venen els següents títols: *Progress to Proficiency, Word Perfect, Words at Work, The Oxford Dictionary of English Etymology, The Scarlet Letter, Recollections, ten stories on five themes, Cumbres borrascosas, The Pearl, The Red Pony, The Collector, Maurice, The Art of fiction, The English Language, Three Restoration Comedies*. Telèfon: 649 685 088.
- n **Venc telèfon mòbil.** Completament nou. Amena, 8.000 pts. amb 5.000 pts. en trucades. Els interessats crideu al 656 64 62 53 i pregunta per Nadala.

**COMPRES**

- n **Es compra impressora.** Interessat compra impressora Canon BJC de la sèrie 200 en perfectes condicions. Pagaria fins a 5.000 pessetes. Interessats envieu un e-mail a l'adreça paco-copa@ozu.es

**CLASSES**

- n **Classes de Francés.** Professora nativa dona classes particulars de francés i prepara exàmens per a tots els nivells. També realitza traduccions. Experiència en els dos camps. Pregunta per Veronique. Telèfon: 96 392 40 57.
- n **Classes de Valencià.** Classes de llengua de tots els nivells (600 pessetes hora), traducció (100 pessetes pàgina, preu mínim 400 pessetes) i correcció de textos (50 pessetes pàgina, preu mínim 400 pessetes). Telefoneu al 96 397 59 56. Pregunta per Toni.
- n **Classes de Valencià.** Done classes per a tots els nivells: primària, secundària, batxillerat i preparació d'exàmens de la Junta Qualificadora. Demaneu per Gemma. Telèfons: 96 361 68 43 i 669 93 73 78.

n **Treballs a ordinador.** Es passen treballs a ordinador en castellà, valencià i anglès. Pregunta per Ruth als telèfons 96 332 60 87 i 696 34 36 52.

**PISOS**

n **Es ven pis.** Pis de 90 m<sup>2</sup>, tres habitacions dobles, dos banys amplis, cuina amb galeria, quatre armaris de paret, saló menjador de 24 m amb balconada, calefacció a gas i garatge opcional. Finca de cinc anys, exterior i molt lluminosa. Zona Sant Isidre, amb combinació de bus i metro. Preu:

13.500.000 pessetes. Telèfon: 96 378 91 90.

n **Es ven pis.** Al carrer Serpis, enfront del Campus dels Tarongers. Amb una superfície de 105 m<sup>2</sup>, quatre habitacions, menjador, cuina, dos banys i calefacció. En el cinquè pis, bones vistes. En perfecte estat. Setze milions, preu a negociar. Telèfon: 96 356 18 45. Truqueu a les nits.

n **Es busca xic per a compartir pis.** Una habitació individual disponible. Pis amb electrodomèstics nous i gas natural. Lloguer de 15.000 pessetes. C/Aparicio Albiñana, 9, porta 6. Telèfon: 666 61 87 20. Pregunta per Fernando.

n **Es busca xica per a compartir pis.** Estada gratuïta a canvi de cuidar xiquets durant unes hores al dia. C/Arts Gràfiques, 32, porta 7. Telèfon: 96 320 39 35. Demaneu per Merche Carmona.

n **Es busca xica per a compartir pis.** Una habitació individual disponible. Preferentment estudiants Erasmus i no fumadors. Lloguer d'11.000 pessetes. Pl/Berni i Català (barri Torrefiel), 54, 2. Telèfon: 617 08 04 49. Pregunta per Raúl.

n **Es busca xica per a compartir pis.** Habitació gran amb molta il·luminació. Lloguer de 19.500 pessetes amb despeses d'escala incloses. Carrer Xile, 21, porta 2. Telèfons: 649 00 33 95 (Sole) i 669 82 36 80 (Núria).

**TREBALL**

n **Cuidar xiquets.** Es necessita xic/a per a cuidar dos xiquets de huit i quinze anys i encarregar-se de les tasques domèstiques. Des de divendres a les 19:30 a diumenge a les 19:30. Es requereixen coneixements de cuina. Telèfon: 96 361 85 79.

**VOLUNTARIAT**

n **Curs de formació de voluntariat 'Una resposta social a la presó'.** Organitzat per l'associació Àmbit, l'Obra Mercedària de València i l'Associació Manantial de Burjassot. 2 de desembre: *Xarxes socials cap a la llibertat*. Inscripció gratuïta. Telèfon: 96 367 95 80. Adreça: associacio-ambit@eresmas.com

n **Fons Valencià per la Solidaritat.** Posa en marxa el programa de sensibilització *Nosotros seremos su voz*, que té com a objectiu la formació de joves voluntaris (21-31 anys) per a la cooperació internacional com a agents qualificats que visitaran països de Centreamèrica, el Carib i Bolívia. Inscripció per al curs de formació fins el 30 de novembre. Informació i inscripcions al Fons Valencià per la Solidaritat. Telèfon: 96 227 24 60. C-e: fons-val@ctv.es

n **Centre de Joventut Trinitat.** Busca joves disposats a dedicar part del seu temps lliure a treballar amb xiquets a partir de huit anys en activitats esportives, d'animació, mecanografia, exposicions, xarrades, etc. Telèfon: 96 361 70 99. Pregunta per Ismael i Mònica.

**JORNADA Conferències al Botànic**

## L'Institut de Ciència Molecular es presenta

La Universitat de València ha posat en marxa el primer Institut de Ciència Molecular de l'estat. Dirigit pel catedràtic de Química Inorgànica Eugenio Coronado, el centre serà presentat demà divendres a la sala de conferències del Jardí Botànic, amb una jornada científica organitzada amb motiu de l'esdeveniment.

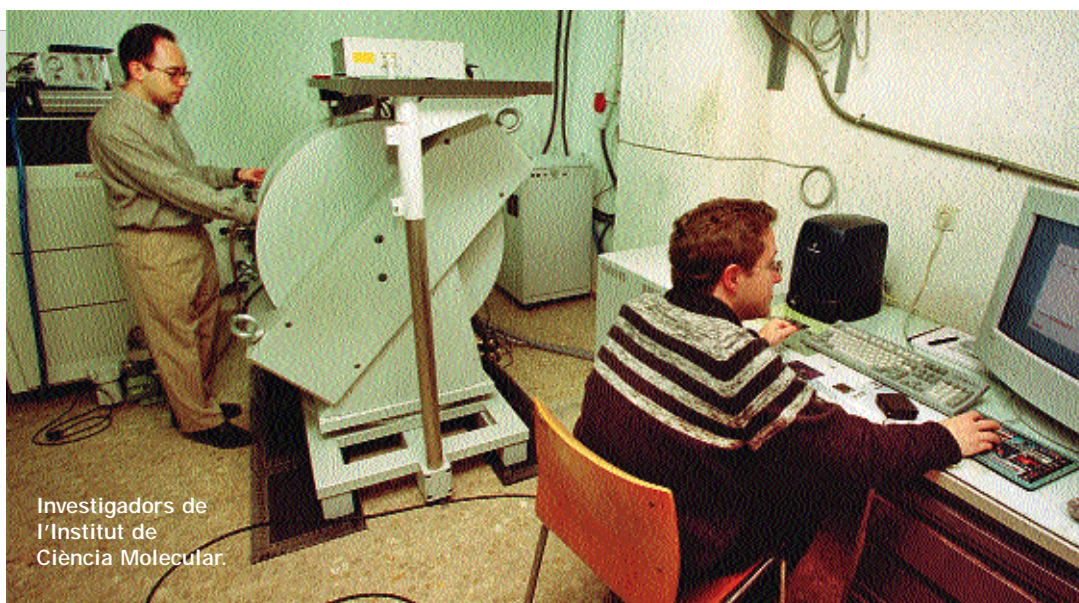
L'Institut està específicament orientat a la investigació en ciència molecular, un camp multidisciplinari que gira al voltant del disseny i l'estudi de molècules i de les possibles interaccions entre aquestes, amb vista a obtenir associacions supramoleculares i materials amb propietats físiques o químiques d'interès. Aquest camp abasta àrees molt actives en l'actualitat, com ara la física molecular, la química supramolecular, la fotoquímica, el magnetisme molecular i l'electrònica molecular, que poden aportar beneficis als sectors de l'electrònica, la química *verda* o la biomedicina.

L'Institut de Ciència Molecular constitueix un marc idoni per afavorir el mecanisme sinèrgic entre físics i químics, teòrics i experimentals, orgànics i inorgànics. Són, al capdavant, grups de reconegut prestigi i amb capacitats complementàries, que ja porten anys treballant tant des de les seccions departamentals de la Universitat com des dels centres del CSIC i fins i tot des d'alguns instituts de ciència dels materials, en problemes relacionats amb sistemes moleculars, que mantenen una comunicació fluida que s'ha vingut plasman en publicacions i projectes d'investigació conjunts.

La jornada científica de demà s'obrirà amb la presentació de l'Institut per part del rector, Pedro Ruiz Torres; del vicerector d'Investigació, Francisco Tomás; i del mateix director Eugenio Coronado, entre diversos representants del sector. A continuació, i al llarg del dia, tindrà lloc un cicle de conferències divulgatives. D'entre els ponents, cal destacar la participació de l'italià Vincenzo Balzani, que parlarà sobre dispositius i màquines moleculars, que seran els components dels futurs ordenadors moleculars. Balzani és un dels més destacats especialistes a nivell mundial en aquest tema. D'altra banda, Toribio Fernández Otero (Universitat Politècnica de Cartagena) dissertarà sobre les aplicacions dels polímers conductors, tema del Premi Nobel de Química d'enguany. Aquests polímers són materials blans, flexibles i manejables que tenen importants aplicacions

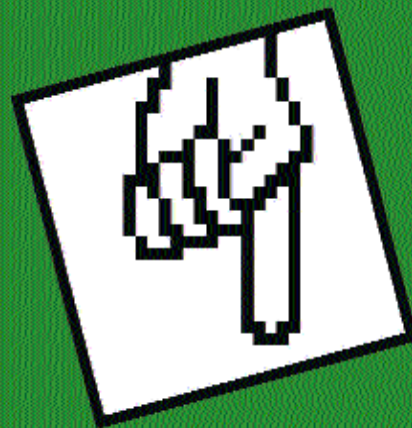
dins del camp de l'electrònica (finestres intel·ligents, pantalles planes de televisors, bateries orgàniques biodegradables), de la microbotànica (músculs artificials) i de la medicina (nervis artificials biocompatibles).

(<http://www.uv.es/~icmol>)



Investigadors de l'Institut de Ciència Molecular.

VOTAR PER FER UNIVERSITAT



**ELECCIONS**  
DE REPRESENTANTS  
D'ESTUDIANTS  
AL CLAUSTRE DE LA  
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

**DIJOUS 30 DE NOVEMBRE**



**A més a més...**  
Eleccions de representants  
als Consells de Departament  
entre l'11 i el 15 de  
desembre de 2000

UNIVERSITAT  
DE VALÈNCIA  
Vicerectorat d'Estudiants CADE

més informació al web i a les oficines del CADE:  
<http://www.uv.es/cade>

Campus Blasco Ibáñez, Aulani II, Avda. Menéndez y Pelayo s/n, Telf. 90 380 47 71  
Campus Burjassot, (al costat de F. de Biològiques), Telf. 90 380 43 15  
Campus Tarongera, Aulani nord - accés central, Telf. 96 382 85 03

**C**ITES

**EXPOSICIONS**

**PINTURES DE CARME VIDAL**

Carme Vidal, professora de plàstica a la Universitat de València, té coses a dir i les diu a l'aula i a l'estudi de pintura. L'obra que recull aquesta exposició, des de les seues composicions més líriques al misteri silenciós de la sèrie *La casa de l'àvia*, és testimoni de la seua pintura.  
**Lloc:** Galeria Alba Cabrera. Centre d'Art Contemporani. C/Padilla, 5.  
**Horari:** De dilluns a dissabte de 9:30 a 14:00 i de 16:30 a 21 hores.

**ELS BORJA. DEL MON GOTIC A L'UNIVERS RENAIXENTISTA**

Exposició organitzada amb motiu de la celebració del cinc-cents aniversari de l'*Any Jubilar d'Alexandre VI*, data emblemàtica que va marcar el cim polític i religiós dels Borja, la família valenciana amb més influència en l'Europa del seu temps.  
**Organitza:** Museu de Belles Arts de València.  
**Dies:** A partir del 12 de desembre.  
**Lloc:** C/Sant Pius V, 9.  
**Més informació:** Telèfons: 96 369 30 88 i 96 369 21 11.

**'GUERRA, TECNICA Y FOTOGRAFIA'**

Exposició de fotografies d'Ernst Jünger.  
**Organitza:** El Vicerectorat de Cultura de la Universitat de València amb la col·laboració del Col·legi Major Rector Peset i el Fòrum Cultural Hispà Alemany.  
**Dies:** Fins al 7 de gener.  
**Hora:** De dimarts a dissabte de 10 a 13:30 i de 16 a 20 hores. Diumenges, de 10 a 14 hores.  
**Lloc:** Sala d'Exposicions de La Nau.  
**Més informació:** A l'edifici del carrer de la Nau, 2. Telèfon: 96 386 43 77.

**PICASSO. 'SUITE 347'**

La *Suite 347* es compon de 347 aiguaforts realitzats entre el 16 de març i el 5 d'octubre del 1968. Picasso condensa les seues idees i visions tot filtrant-les en la discreta riquesa de color que permeten el blanc (del paper) i el negre (de la tinta).  
**Organitza:** Fundació Bancaixa.  
**Dia:** Fins al 7 de gener.  
**Horari:** Laborables, de 10:00 a 14:00 i de 17:00 a 21:00 hores; diumenges, de 10:00 a 14:00 hores.  
**Lloc:** Plaça Tetuan, 23.

**TEATRE**

**'EL LAGO DE LOS CISNES', DE TXAIKOVSKI**

Aquesta és una de les obres mestres de la història en la dansa teatral, que perdura com a exemple excepcional de l'estil i els models expressius de la dansa de tota una època.  
**Organitza:** Ballet Nacional de Cuba i Teatres de la Generalitat Valenciana.

**Dies:** Del 29 de novembre al 3 de desembre.  
**Lloc:** Teatre Principal.  
**Més informació:** C/Barques, 15. Telèfon: 96 351 00 51.

**'BESOS', DE CARLES ALBEROLA I ROBERTO GARCÍA**

Cada cançó és un record, la música del primer bes i la de l'últim també, les paraules d'amor que una vesprada d'abril ens van ajudar a enamorar algú sense saber que després hauríem de suportar-lo la resta de les nostres vides. Això suposant que aconseguirem enamorar-lo.  
**Organitza:** Albenà Teatre.  
**Dies:** Fins el 30 de desembre.  
**Hora:** Dimarts, dimecres i diumenge a les 19:00, de dijous a dissabte a les 21:00 hores.  
**Lloc:** Teatre Talia. Carrer Cavallers, 31.  
**Més informació:** Telèfon: 96 391 29 20.

**'VARIETES A LA CUINA'**

Nou espectacle de Carles Alfaro amb la producció de Moma Teatre. Participen en aquesta obra Juan Peiró, Anamar Hernández i Vicente Piquer, entre altres.  
**Dies:** Fins el 3 de desembre.  
**Hora:** Dimarts, dimecres, dijous i diumenge a les 20:30. Divendres i dissabte a les 22:30.  
**Lloc:** Espai Moma.  
**Més informació:** C/Platero Suárez, 11. Telèfon: 96 365 49 20.

**MUSICA**

**CONCERT AL PALAU DE LA MUSICA**

Concert de nadaltes a càrrec del Col·legi Guadalavir.  
**Dia:** 2 de desembre.  
**Lloc:** Sala Iturbi del Palau de la Música.  
**Hora:** 11:30 hores.  
**Preu:** Entrada gratuïta.

**CONFERÈNCIES**

**FORUM DE DEBATS**

**Conferència:** *Marx y el socialismo hoy*, per Adolfo Sánchez Vázquez, de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic. Emmarcada dins del cicle *La recepció del pensament contemporani en la filosofia espanyola*, organitzat per la Facultat de Filosofia.  
**Lloc:** Aula Magna de l'edifici La Nau.  
**Dia:** Divendres 1 de desembre.  
**Hora:** 19:30 hores.  
**Preu:** Entrada lliure.

**Presentació del llibre** *La Divina Comèdia*, de Dant, amb traducció, introducció i notes de Joan Francesc Mira.

**Participants:** Eliseu Climent (editor), Vicenç Villatoro (director cultural de la Fundació Enciclopèdia Catalana), Isidor Cònsul (editor de Proa), Albert Hauff (professor de la Universitat de València) i J.F. Mira (escriptor).  
**Lloc:** Aula Magna de l'edifici de La Nau.

**Dia:** 4 de desembre.  
**Hora:** 19:30.

**ALTRES ACTIVITATS**

**AVENTURA DE CIENCIA FICCIO A PLANETA LASER**

Entra en una aventura de ciència ficció on tu posts ser el protagonista. La porta s'obri, avances per un laberint obscur, amb túnels, obstacles, música i efectes especials..., els teus adversaris t'espion. Tens un jupetí i una pistola de rajos làser per a defensar-te i guanyar terreny.  
**Dies:** De dimarts a dijous de 18 a 1:00 hores. De divendres a dissabte de 17 a 2:00 hores. Diumenges, de vesprada.  
**Lloc:** Planeta Làser.  
**Més informació:** Carrer Fray Junipero Serra, 57.

**PREMIS D'INVESTIGACIÓ 2000 DE LA CAIXA RURAL**

**Convoca:** Fundació Caixa Rural València.  
**Premi:** 1.500.000 pessetes per a cada àrea: Economia, Agricultura i Social.  
**Exigències:** Projecte original i que no corresponga a cap treball realitzat amb anterioritat a la present convocatòria.  
**Termini:** Fins l'1 de febrer del 2001.  
**Més informació:** Fundació Caixa Rural València. Telèfon: 96 387 08 73. www.crv.es

**TALLER D'ART: L'ABSTRACCIÓ PICTÒRICA**

L'Institut de Creativitat i Innovacions Educatives de la Universitat de València acaba el seu taller d'art amb la sessió *Abstracció i gestualitat*.  
**Dia:** 5 de desembre, de 18 a 20 hores.  
**Lloc:** Centre de Documentació d'Art Contemporani. Facultat de Psicologia (tercera planta).  
**Preu:** Entrada lliure.  
**Més informació:** Telèfon: 96 386 40 30.

**CERTÀMENS**

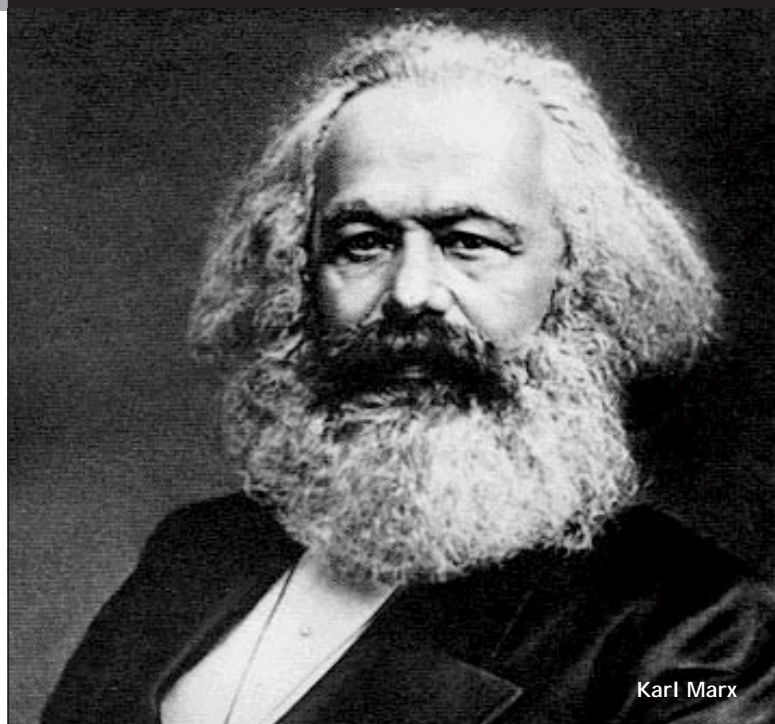
**EL NAIXEMENT DE LA MONEDA VALENCIANA**

L'Ajuntament d'Almussafes acull l'exposició numismàtica *De la moneda islàmica al diner de Jaume I. El naixement de la moneda valenciana*.  
**Organitza:** Ajuntament d'Almussafes.  
**Dies:** Fins el 10 de desembre.  
**Lloc:** Centre Cultural d'Almussafes.

**IV PREMI DE PINTURA CUENTA MASTER**

Concurs per als artistes entre 17 i 26 anys amb residència a la Comunitat Valenciana. Tema de lliure elecció.  
**Organitza:** Caixa Rural Torrent.  
**Termini:** Del 2 al 19 de gener.  
**Més informació:** Telèfon: 96 159 50 64.

**FORUM DE DEBATS**



Karl Marx

**Sánchez Vázquez i el socialisme hui**

El filòsof Adolfo Sánchez Vázquez parlarà demà divendres, 1 de desembre, al Fòrum de Debats de la Universitat de València. La seua conferència, titulada *Marx y el socialismo hoy*, començarà a les 19:30 a l'Aula Magna de l'edifici històric del carrer de la Nau. Sánchez Vázquez és professor de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic i la seua intervenció a València s'emmarca dins del cicle *La recepció del pensament contemporani en la filosofia espanyola*. Aquest cicle està organitzat per la Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació i pel Departament de Filosofia. Dilluns, dia 4 de desembre, també al

Fòrum de Debats de la Universitat i a la mateixa hora, es presentarà la traducció de Joan Francesc Mira de *La Divina Comèdia*. A més de l'autor de la traducció, intervindran en l'acte l'editor Eliseu Climent; el director cultural de la Fundació Enciclopèdia Catalana, Vicenç Villatoro; l'editor de Proa, Isidor Cònsul; i el professor de la Universitat de València Albert Hauff. La programació del Fòrum de Debats per al mes de desembre es completa amb la presentació del disc-llibre *La vida habla*, de Julio Bustamante. Aquest acte, també a l'Aula Magna de La Nau a les 19:30 hores, tindrà les intevencions de

Rafael Xambó, professor de la Universitat de València; Juan de Pablos, periodista; Borja Casani, editor d'*El Europeo*; i Eduardo Guillot, crític musical. El dia 12 hi haurà una taula redona sobre *Capitalisme global i resistències socials*, amb Pasqual Moreno Torregrosa, de la Universitat de València; Agustín Mora, del CAES; i Montserrat Arias, redactora de la revista *Ecologist*. El dimecres dia 13, sempre a la mateixa hora, però en aquesta ocasió a l'aula de la tercera planta de l'edifici de La Nau, es presentarà el llibre de Josep Maria Jordan Galduf *Cartes a Judes*. Hi parlaran l'autor, Pau Raussell i Vicent

La Universitat de València, a l'abast de tot el món

www.uv.es

**Nou Dià** d g tal [http://www.uv.es/nou\\_dia](http://www.uv.es/nou_dia)

ATEN GOSIARD CENTER HOY  
**PLANETA LASER**  
Entra en una aventura de Ciencia Ficción donde tú eres el protagonista

10 primeras "GRATIS" y entregando esta cupón **DESCUENTO de 20%**  
**96.378.23.26**  
c/ Fray Junipero Serra, 57 - VALENCIA -

**DE PART A PART**

**Departament de Ciències Morfològiques**

**Departament:**  
Ciències Morfològiques  
**Director:** Luis Villaplana

MARISOL HOYOS

Al Departament de Ciències Morfològiques de la Universitat es realitzen nombroses cerques adreçades a l'anàlisi de la forma de l'ésser humà i de la seua evolució. Així, deu àrees d'estudi s'encarreguen de desenvolupar aquests coneixements des de diferents punts de vista, concretats en projectes d'investigació que troben aplicació en els camps de la neurologia, l'endocrinologia, la indústria farmacèutica i la farmacologia del dolor, l'oftalmologia i l'oto-rinolaringologia, l'ergonomia, l'ortopèdia, l'antropometria i la medicina clínica odontològica.

En primer lloc, com que el Departament dedica bona part dels seus esforços a la docència a la Facultat de Medicina, un grup de professors ha portat a terme un estudi sobre les noves tècniques en metodologia docent, per a la seua aplicació pràctica en els estudis bàsics de les ciències mèdiques. En aquest sentit, la recerca s'ha plantejat realment des de l'aula i des de la validació científica de diverses teories, tècniques i mètodes docents, per a un millor aprofitament dels recursos materials i humans a l'abast. El treball s'ha realitzat en l'àmbit de l'actuació docent del Departament de Ciències Morfològiques, encara que els resultats es poden aplicar a la resta d'estudis de ciències de la salut.

Aprofundint ja en la resta de vessants, des de l'àrea de Neuroanatomia s'ha volgut determinar, en el cervell humà, les variacions neuroanals gials mielíniques degudes al sexe, l'edat, l'envelliment i la seua vulnerabilitat a l'alcohol, les drogues i les malalties. Altres estudis han centrat el seu interès sobre el Sistema Nerviós Central, analitzant de prop els sistemes òptico-circadià del comportament i del dolor, amb tècniques morfomètriques, de detecció immunocitoquímiques de traçadors i de gens d'expressió precoç.

D'altra banda, el grup encarregat de l'estudi de la seua experimental i de l'aparell locomotor ha desenvolupat diversos treballs morfològics, avaluant les implicacions biomecàniques del raquis en totes les seues curvatures, així com en el membre superior i inferior, tant en humans com en animals d'experimentació. En relació amb aquesta cerca, fins a l'any 96 es va desenvolupar un projecte d'investigació dedicat a la caracterització morfomètrica de les vèrtebres del raquis humà i també a la seua aplicació en la instrumentació raquídia.

Una altra línia, dedicada ara a la cinesiologia, ha realitzat diver-



Estudiants de Medicina analitzen un cadàver.

# El cos humà, en la millor forma mèdica

sos treballs sobre l'activitat funcional quantitativa de la musculatura en el manteniment de l'equilibri del tronc humà. Així mateix, aquest estudi ha plantejat una valoració funcional de la regió lumbar pèlvica humana mitjançant un sistema multimèdia (EMG cinesiologia i de dades cinemàtiques com ara la velocitat, els desplaçaments i la força) en postures i moviments del tronc humà. També s'ha desenvolupat una caracterització vertebral humana a

**Un grup de professors ha portat a terme un estudi sobre les noves tècniques en metodologia docent, per a la seua aplicació pràctica en els estudis bàsics de les ciències mèdiques**

través de la seua morfometria. Concretament, aquest grup de recerca compta en l'actualitat amb tres projectes d'investigació que dediquen els seus esforços a la creació d'un sistema multimèdia per a captura i processament en temps real de senyals biomèdiques, al desenvolupament d'un sistema multimè-

dia per a la valoració funcional del raquis humà i, en últim terme, a l'estudi dels beneficis de la butaca Keyton sobre la musculatura de l'esquena.

L'antropologia com a ciència anatòmica recull la variabilitat dels diferents paràmetres biomètrics que esdevenen durant l'envelliment. Així, l'estudi i anàlisi d'aquests pot realitzar-se mitjançant diverses tècniques denominades antropomètriques, que han estat treballades per un altre grup de professors del Departament.

En l'àrea d'Anatomia Clínica s'estudia l'estructura del cos humà orientat al patró de normalitat mitjançant imatges. Tot i que l'anatomia es relaciona amb l'home viu i amb tot allò que pot ser mesurable, els investigadors d'aquesta àrea tracten de trobar la normalitat i de comparar-la amb la anormalitat que, en el cas de la medicina, és la malaltia. Així, es vol apreciar-la i quantificar-la, estudiant els objectes, les aptituds, els esports i, en general, tot l'entorn del cos humà que pot influir en la seua morfologia normal i fisiològica.

L'anatomia dental és un altre vessant de la recerca. Des d'aquest camp s'han pogut avaluar els components anatòmics i la seua funcionalitat en l'articulació cràneo-templa-mandíbula dentària, analitzant el seu desenvolupament i comportament funcional per a determinar

la seua correcta oclusió. Juntament, s'ha observat la resposta del dispositiu constituït per l'alvèol dental davant l'agressió d'agents externs i la possible acció benèfica d'alguns d'aquests sobre les seues alteracions. En darrer terme, s'ha desenvolupat un estudi ortogenètic neonatal, infantil i puberal del creixement dels components ossis i l'ATM, establint cronològicament les repercussions de factors externs, hàbits, etc.

Les tècniques anatòmiques aplicatives relacionades amb totes les especialitats quirúrgiques, així com aquelles que es poden aplicar a la radiologia intervencionista funcional, són estudiades des de l'àrea d'anatomia quirúrgica aplicada.

I, finalment, un darrer vessant s'encarrega de l'estudi de l'anatomia lesional i dels òrgans dels sentits. En aquest camp s'analitzen estructures anatòmiques amb una elevada freqüència de lesions amb repercussió funcional, en relació amb etiologia traumàtica i degenerativa, que condicionen un dany corporal o una disminució de les possibilitats terapèutiques, de la cronologia de la reparació i seqüeles definitives, entre altres. Així mateix, en els òrgans dels sentits s'estudia particularment la pell, valorant les tècniques que poden modificar i resoldre el dany estètic. Així es porten a terme valoracions objectives de teràpies dermocosmètiques.

**IV▷C La Filmoteca**  
INSTITUT VALENCIÀ DE CINEMÀTOGRAFIA RICARD MÚRZ SUÑER

**dicembre filmoteca**

- **Cinèma ficció europeu**  
Cinèma de l'època mostra de cinema de curtmetratges produït en Europa desde els inicis dels anys 1950 fins a l'actualitat. Aquesta selecció inclou: *El gran carnaval* i *Les violències de la galàxia* (3 cinema).
- **Mike Leigh**  
Una col·lecció amb el treball de direcció de l'artista britànic, inclou: *El gran carnaval*, *El gran carnaval*, *El gran carnaval* i *El gran carnaval*. La col·lecció inclou també: *El gran carnaval* i *El gran carnaval*. La col·lecció inclou també: *El gran carnaval* i *El gran carnaval*.
- **Nova cinema americà**  
Muestra de una de les més importants tendències que se estan desenvolupant a l'actualitat: el cinema independentista. Inclou: *El gran carnaval* i *El gran carnaval*. La col·lecció inclou també: *El gran carnaval* i *El gran carnaval*.
- **Todd Haynes**  
Presentem la obra del director de Atlanta, director independentista que amb esta primera pel·lícula guanyà premis al Festival de Cannes. Inclou: *El gran carnaval* i *El gran carnaval*. La col·lecció inclou també: *El gran carnaval* i *El gran carnaval*.
- **Màxims de la imaginació**  
Com tots els anys de esta febre una programació especial amb els més grans directors de la història: *El gran carnaval*, *El gran carnaval*, *El gran carnaval* i *El gran carnaval*. La col·lecció inclou també: *El gran carnaval* i *El gran carnaval*.

**2000** GENERALITAT VALENCIANA

## Depuració

Alfons Cervera

8 La victòria de Franco en la guerra del 36 afusellà la derrota i ofegà la seua intel·ligència. Els forats en les parets dels cementeris deixaven constància de la barbàrie feixista i a les escoles apareixia també el forat del menyspreu, un forat pel qual les autoritats del Règim depuraren una pila de mestres perquè no pogueren transmetre al seu alumnat les idees alliberadores de la República. Aquells que sempre vivim als pobles recordem els homes i les dones que en acabar Magisteri no feien "escola". I també com aquells homes i aquelles dones ensenyaven en les seues cases en horaris extraescolars, quasi en la clandestinitat, com si en compte de mestres foren delinqüents o alguna cosa pareguda. El franquisme va ser brutal amb aquella gent. La mera sospita que havien votat a les esquerres era raó més que suficient per a la depuració. Aquesta depuració va ser especialment sàdica entre els ensenyants valencians: pocs d'ells se'n salvaren. Les escoles es posaren en mans de rectors i falangistes, d'addictes al Règim, encara que no tingueren cap títol. La infància d'aleshores assistia a aquesta fantasmagoria sinistra sense sospitar que aquells anys ja no els podrien recuperar mai. Vint-i-cinc anys després de la

La depuració va ser especialment sàdica entre els ensenyants valencians: pocs d'ells se'n salvaren

mort del dictador, encara resta en alguns llocs aquella ombra trista d'un magisteri castigat per l'horror d'una victòria infame. Ara, com passa moltes vegades, un llibre ens acaba de deixar aquest testimoni incomparable. *Maestros valencianos bajo el franquismo: la depuración del Magisterio*, de Carmen Agulló y Juan Manuel Fernández Soria, ens conta exhaustivament el que va passar aleshores, les veus del sofriment tan injust, el que es va quedar pel camí perquè no fóra mai recuperat. Busqueu aquest llibre. Llegiu-lo. I maleïu aquell temps. Sense rancor? Jo que sé!



Un grup de joves amb motxilles, en una imatge d'arxiu.

# Professionals del pònting

El pont de desembre s'acosta i els estudiants ja han fet plans per a traure-li suc. Tot i que el viatge de plaer és l'opció majoritària, hi ha qui opta per acudir a congressos, visitar exposicions, assistir a espectacles o, senzillament, estar-se a casa.

ALICIA TOLEDO

**P**er bé que l'oferta de viatges organitzats és molt variada, la tria de l'estudiant, en la majoria dels casos, es caracteritza per la capacitat d'anar al seu aire. "Viatjar barat i al meu rotllo" és la frase de la consulta realitzada per NOU DISE.

En general predomina l'elecció de destinacions pròximes, com és el cas de la pegolina Irene Martín, estudianta d'Història de l'Art, que projecta una excursió a Figueres, on visitarà la Casa-Museu Dalí. Però hi ha qui, atés que només són cinc dies de vacances, ha preferit quedar-se per les comarques de l'interior valencià, com ara Enric, estudiant de Dret, que ha llogat juntament amb alguns amics una casa rural a la Venta del Moro. La mateixa pensada ha tingut l'Oscar Alfonso, estudiant de Filologia Catalana: "La majoria de nosaltres treballem el dia 7 i el 9, per això hem triat la Serrania, que no és massa lluny de València. Així, qui vulga pot quedar-s'hi i, qui no, pot anar a treballar i tornar-ne de vesprada".

Les zones rurals de l'interior del País Valencià constitueixen una destinació preferida per a aquestes exigües vacances d'hivern. I és que, entre els joves, hi ha un gran interès per conèixer el país, per grapejar pam a pam "la terreta". No debades la tradició d'excursionisme és força arrelada entre els joves, que gira al voltant d'una entitat ja degana, el Centre Excursionista de València: la ruta de Navaixes, el recorregut pels paratges de Xèrica o l'excursió pel terme de Tavernes de la Vallidigna són algunes de les eixides més suggerents de l'apartat *Terres i Pobles*, projectades per a aquests dies. I per als amants de la muntanya en estat pur, el Centre es reserva les rutes de Sant Antoni i els Ports, Andilla-Begís i la pujada al Puigsacalm (1.616 m), organitzada amb els excursionistes de Catalunya.

Rafa Gil, estudiant d'Enginyeria Química, ho té molt clar: "Aniré a prop del meu poble, Quatretondeta, vull dormir al ras a la muntanya per a descontaminar-me de la ciutat i del ritme trepidant". L'opció de fer excursions per la rodalia del poble és

també de les més triades, perquè resulta menys costosa i perquè "així s'aprofita, alhora, per a visitar la família i els amics", apunta Francesc Martínez, que estudia Matemàtiques i que, amb tota seguretat, passarà les vacances a la Font d'en Carròs. També opinen així Patricia Ferri, estudianta de Psicologia, que anirà al seu poble, Ontinyent, on a sobre són festes i fan bous; i Roser Soler, de Beniopa (Gandia), estudianta de Filologia Catalana, que pujarà a la seua caseta de la Drova (Barx) per a meditar.

**Les zones rurals de l'interior són la destinació preferida per a aquestes vacances**

Laura, estudianta de Comunicació Audiovisual, i el seu projecte de viatge al Marroc són un exemple paradigmàtic que, per a viatjar, sovint, més que *calés*, el que cal és una bona dosi d'imaginació. La idea sorgí durant la seua estada a París amb una beca Erasmus, on va fer amics marroquins. En tornar va omplir els panells dels tres campus de la Universitat amb uns cartells que anunciaven: *Gaudeix del Marroc durant el pont de la Immaculada*. L'atractiu de la seua oferta consisteix en la possi-

bilitat d'allotjar-se a cases de famílies marroquines i conèixer, així, la cara d'un país que mai no apareix en els fullets turístics de propaganda. "Jo proporcione als meus companys de viatge els contactes amb les famílies marroquines i entre tots ells assumeixen les despeses del meu bitllet d'autobús".

Un gruix considerable dels estudiants consultats manifesten, però, no sentir-se massa atrets pel camp i que, per contra, prefereixen la ciutat, sobretot durant les vacances, perquè es buida de cotxes i de sorolls. "Aprofite les nits per a posar-me els patins i anar pel mig de la calçada, és un plaer sentir que la ciutat, amb tot de llumenetes parpallejants, és meua", explica Joana Lluch, estudianta de Biologia. I afegeix: "També voldria visitar, amb la Magda que estudia Belles Arts, l'exposició de Picasso del Centre Cultural Bancaixa". Per cert: per als urbanícoles interessats en la fotografia recomanem, especialment, la magnífica mostra de *Guerra, Tècnica i Fotografia*, d'Ernst Jünger, que acull durant aquests dies La Nau.

Andreu Mompert, de Comunicació Audiovisual, ha projectat amb dos companys un pont de cine: "Ens hem confeccionat un calendari i un horari per tal de no perdre'ns cap pel·lícula del cicle de *Ciència ficció europea* i del de *Nou cinema escocés*, a la Filmoteca. A més, aprofitaré que estic sol a casa per a fer un passi de vídeo per als col·legues de curtmetratges i de *westerns* de John Ford".

Un bon grapat d'estudiants, però, es dedicaran a feines esporàdiques per a traure's uns dinerets, com és el cas de Maria Lacueva, estudianta de Filologia Catalana, que és de València però que aprofita sempre les vacances i els caps de setmana per a treballar en un pub d'Alcalalí.